

Mida peaksid teadma ravimite erandkorras hüvitamise kohta?

Mõnikord võib juhtuda, et Tervisekassa poolt soodustatud ravimid ja ravi-teenused ei anna patsientidele soovitud tulemusi või ei sobi üldse kasutamiseks, mistõttu tekib vajadus tarvitada ravimeid, mida Tervisekassa tavakorras ei rahasta. Sellisel juhul on patsientidel võimalik taotleda vajaminevale ravimile erandlikku soodustust.

12

R A V I M I T E H Ü V I T A M I N E

Mari Reiman

ravimite erandkorras hüvitamise
teenusejuht
Tervisekassa

Ravimite erandkorras hüvitamise puhul on tegemist isikupõhiste hüvitamisotsustega, millel on oma kindlad reeglid. Tulenevalt ravikindlustuse seaduse § 41 lõikest 8 on Tervisekassal lubatud erandkorras hüvitada ambulatoorselt ehk kodus iseseisvalt kasutatavaid:

- ravimeid, millel puudub Eestis kehtiv müügiluba;

- ravimeid, mis kuuluvad juba Tervisekassa soodusravimite loetellu (näiteks kasutatakse ravimit teisel näidustusel);
- toidulisandeid, mida kasutatakse kaasasündinud harva esinevate ainevahetushäirete raviks.

Sarnaselt soodusravimitega on Tervisekassal kohustus soovitud ravimi puhul hinnata ka teisi hüvitamisega seotud kriteeriume, millest olulisemad on ravimi kasutamise tõendus põhisisus, alternatiivsete ravimite või raviviiside olemasolu ning ravimi kuluefektiivsus ehk hinnataseme õigustatus.

Erandkorras soodustamise taotlemiseks tuleb Tervisekassale esitada nii raviarsti allkirjastatud põhjendus ravi vajalikkuse kohta kui ka patsiendi või tema eestkostja allkirjastatud avaldus ravimi nimetuse ning patsiendi isikuandmete kohta. Seejärel hindavad Tervisekassa spetsialistid ravimi vastavust ettekirjutatud tingimustele, misjärel tehakse otsus, kas ravimi erandkorras hüvitamine on põhjendatud või mitte.

Enamasti tehakse isikupõhine otsus 30 päeva jooksul pärast

mõlema taotluse saabumist Tervisekassasse, kuid vahel võib otsustamine võtta ka veidi rohkem aega. Seda näiteks müügiloota ravimite puhul, mille kasutamiseks on patsiendi raviarstil vajalik esmalt koostada Ravimiameti digiresept-taotlus – hüvitamise otsus tehakse sel juhul esimesel võimalusel pärast Ravimiameti positiivset otsust.

Enamasti positiivne otsus

Möödunud aastal taotles Tervisekassalt erandkorras ravimite hüvitamist ligemale 700 uut patsienti, kellest pea 90% said Tervisekassalt ravimite soetamiseks enamasti kas 90% või 100% soodustuse. Ravimeid hüvitati erandkorras kokku 2,4 miljoni euro eest ning erandsoodustust kasutas ühtekokku 6500 inimest.

Soodusmäära suurus sõltub aga haiguse iseloomust – kroonilise haiguse korral on see valdavalt 90%, kuid harva esinevate ja elukvaliteeti oluliselt halvendavate haiguste korral võib see olla ka kõrgem. Harva esinevateks haigusteks määratleb Tervisekassa haiguseid, mida on käsitlenud Euroopa Liidu

ametlikus harva esinevate haiguste portaalis <http://www.orpha.net>. Ravimite erandkorras hüvitamise otsustel ei ole enamasti ajalist limiiti ehk ravimeid kompenseeritakse taotlejale kogu ravivajaduse jooksul. Seega tuleb ravimi hüvitamist taotleda vaid ühe korra.

Lõplik otsus ravimi erandkorras hüvitamise kohta edastatakse nii taotlejale kui ka tema raviarstile krüpteeritud e-kirja teel, millest leiab kõik hüvitamisega seotud info, sealhulgas hüvitatava ravimi täpse nimetuse, ravimi pakendikoodi, soodusmäära ja erandkorras kompenseerimise perioodi. Ravimi väljaostmisel apteegis ei pea inimene isikupõhiseid otsuseid kaasa võtma, sest erandlik soodusmäär rakendub apteekides automaatselt.

Küll aga tuleb silmas pidada kahte asja – taotletud ravimi saab erandliku soodustusega apteegist välja osta alles peale Tervisekassa positiivset otsust ehk enne otsuse jõustumist väljaostetud retsepte Tervisekassa tagantjärele ei hüvita. Teiseks, et erandlik soodusmäär väljakirjutatud retseptil kohe avalduks, peab retsept olema välja kirjutatud pakendipõhiselt

Möödunud aastal taotles Tervisekassalt erandkorras ravimite hüvitamist ligemale 700 uut patsienti, kellest peaaegu 90% said Tervisekassalt ravimite soetamiseks enamasti kas 90% või 100% soodustuse.

ehk konkreetsele ravimipreparaadile, millele otsus tehti. Juhul, kui patsiendi retsept on välja kirjutatud toimeainepõhiselt, ei avaldu erandlik soodustus retseptil kohe (retsept on 0% soodustusega). Küll aga rakendub ravimile soodustus automaatselt peale retsepti realiseerimist.

Mida teha, kui soodustus enam ei rakendu?

Võrreldes müügiloaga ravimitega on müügiloata ravimite erandkorras hüvitamisel üheks murekohaks pakendikoodide muutumine ajas.

Kuigi Tervisekassa püüab müügiloata ravimite pakendikoode hoida ajakohasena, võib juhtuda, et varasem erandlik soodustus ravimile enam ei rakendu, sest apteeki on jõudnud teise nimetuse ja/või pakendikoodiga, kuid sama toimeainega ravimipakend.

Sellises olukorras on kõige kiirem lahendus võtta ühendust Tervisekassaga, helistades infotelefonile 669 6630 või kirjutades

erandkorras@tervisekassa.ee, ning paluda Tervisekassal lisada vajalik soodustus ka patsiendi uuele ravimipakendile. Samamoodi tuleks käituda ka siis, kui on selgunud, et patsient vajab talle juba erandkorras soodustatud ravimit teises tugevuses (näiteks vajab patsient 30 mg tablettide asemel 50 mg tablette). Mõlemal juhul pole Tervisekassale vaja uue ravimi erandkorras hüvitamise taotlust esitada, vaid soodustusega seotud küsimused lahendatakse operatiivselt telefoni või e-kirja teel.

Ravimite automaatne hüvitamine

Ette tuleb ka juhtumeid, kui Tervisekassal on võimalik ravimeid erandkorras hüvitada ilma patsiendi ja raviarsti taotluseta ehk erandlik soodustus rakendub apteekides ilma Tervisekassa poole pöördumata. Selle esimene eeldus on, et ravimit kasutatakse arstide erialaorganisatsiooni taotluse alusel. Lisaks on automaatse hüvitamisotsuse eelduseks ulatuslik ravivajadus, alternatiivsete ravivõi-

maluste puudumine ning vastuvõetav ravimi hind.

Näiteks hüvitab Tervisekassa sel viisil mitmeid tarneraskuses olevate soodusravimite alternatiive ning vanu müügiloata ravimeid, millele ei leidu ühtegi sobivat alternatiivi müügiloaga ravimite hulgas, kuid mille kasutamine on paljudele patsientidele igapäevaselt väga vajalik. Loetelu sellistest ravimitest leiab Tervisekassa ravimite erandkorras hüvitamise kodulehe

Ravimite erandkorras hüvitamise otsustel ei ole enamasti ajalist limiiti ehk ravimeid kompenseeritakse taotlejale kogu ravivajaduse jooksul. Seega tuleb ravimi hüvitamist taotleda vaid ühe korra.

rubriigist „ravimite automaatne hüvitamine“. Loetelu on ajas muutu-
v ning apteekide teavitatakse selle nimekirja täienemisest e-kirja teel.

- Täiendavalt saab lugeda ravimite erandkorras hüvitamise kohta Tervisekassa kodulehelt: <https://www.tervisekassa.ee/inimesele/ravimid/ravimite-huvitamine-erandkorras>.
- Samuti leiab sealt küsimustiku, mis aitab kontrollida, kas Tervisekassal on üldse võimalik patsiendi ravimit erandkorras kompenseerida (rubriigist „taotluse esitamine“).

Meiega on alati võimalik ühendust võtta ka aadressil erandkorras@tervisekassa.ee. 📧

